

Schriftlezing: EXODUS 11, 1-10 en MATTEUS 21, 1-11

Gemeente van Jezus,

De bijbel is op veel plaatsen geen genuanceerd boek. Ik doel daarmee op het zwart-wit denken dat we veel in de Schriften ontmoeten. Het zwart-wit denken in: De goeden en de slechterikken, vrienden en vijanden, en zoals vandaag in de lezing uit Exodus: De plagen aan de ene kant en de zegeningen aan de andere kant. De Egyptenaren worden afgeschilderd als diegenen die de toorn van God verdiend hebben. En de Israëlieten worden beschreven als de lieveling van God.

De Egyptenaren die de hete adem van God in hun nek voelen en de Israëlieten, die de zee voor zich open zien gaan. De Egyptenaren geplaagd door kosmische rampen en de Israëlieten bevrijd van het juk van de dictatuur. De Egyptenaren als goddelozen en de Israëlieten als godvrezenden. Het is allemaal erg zwart-wit.

De negende plaag is net achter de rug: De duisternis, drie dagen lang volstreckte duisternis over Egypte. En nu wacht hen nog de tiende en laatste plaag: De dood van alle eerstgeboren Egyptenaren. En dat zal het machtige rijk uiteindelijk wel op de knieën brengen en ze zullen Israël smeken om het land te verlaten, zodat de plagen op zullen houden.

Mozes is in deze geschiedenis de verpersoonlijking van God, wanneer hij een woedende speech houdt tegen de farao. Hij staat zo'n beetje in de schoenen van de lieve Heer.

En er wordt door de bijbelschrijvers God ook nogal wat in de schoenen geschoven. God zou de aanstichter zijn van de meest vreselijke plagen en Hij zou het hart van farao verhard hebben. Het is goed om nog eens hardop te zeggen, dat de bijbelschrijvers terugkijken op een geschiedenis die al lang achter hen ligt. Er wordt niet alleen verteld wat er is gebeurd, maar ook waarom en door wie, het is geschiedenis die achteraf geïnterpreteerd is en ingekleurd. Het is geen pure geschiedenis, maar ten diepste heilsgeschiedenis.

En wat we steeds weer proberen dat is om uit het bijbelverhaal zoals dat is opgeschreven een les te leren en een blijde boodschap erin te zoeken.

De les die we dan vandaag leren, dat is dat wij niet in Gods schoenen moeten gaan staan. Mozes doet daar pogingen toe. Hij vertolkt de woede van God tegenover de farao. De schrift leest ons de les, als wij denken te weten wie God is. God is het grootste mysterie dat er bestaat, niet te vatten in begrippen. Of in de woorden van Jezus: God is Geest, God is kracht, God kun je niet begrijpen, maar God moet je aanroepen.

En wat waren er in de directe omgeving van Jezus ook van die botterikken, die in de schoenen van God gaan staan. Een onplezierig soort mensen, ze leven in het geloof boven hun stand.

In de afgelopen weken heb ik het vaak gedacht: Wij mensen kunnen alles wat we meemaken wel beleven maar niet begrijpen. Of het nu vreugde of verdriet is, of het nu een dag van geboorte is of een dag van rouw, we kunnen het beleven maar niet begrijpen. God kun je beleven maar niet begrijpen.

Je kunt zo intens mogelijk beleven, dat je als mens worstelt onder de plagen van het leven, maar je kunt nooit ten diepste begrijpen wat er gebeurd, laat staan waarom iets gebeurd. Ik vraag mij dan ook hardop af, of we daar dan maar genoeg mee moeten nemen.

Wat ik in ieder geval wil vasthouden en uitdragen, dat is dat er steeds een nieuw begin komt uit het woeste en ledige bestaan. Zo is het in de scheppingsverhalen, maar zo is het ook hier in Egypte. Want na deze tiende plaag horen wij vertellen over de instelling van het Pascha. Een nieuw begin, een nieuwe ontmoeting tussen God en mens, waardoor mensen moed vatten, waardoor mensen weer licht zien, waardoor mensen bevrijding gaan voelen van zonde en angst.

En dat is dan ook de blijde boodschap van deze Palmzondag, dat God onophoudelijk een nieuw begin maakt. En het wonder van het geloof is, dat wij dat allemaal kunnen beleven, en ook nog staande blijven, ook al begrijpen wij het niet.

Als we proberen om vast te houden waar het vandaag in de lezingen om draait, dan wil ik het zo samenvatten: De weg van Israël gaat vanuit de vreemdlingschap naar het vaderland. Het is de weg van de onzekerheid, naar een veilige haven, het is de weg van oorlog naar vrede, het is de weg van verdriet naar ontroering, het is de weg van het lijden naar het licht.

Die weg zouden wij moeten inslaan: Uit de vreemdlingschap naar het vaderland. Of het nu gaat om ons materiële leven, of ons geloofsleven, of ons emotionele leven, deze weg is een heilzame weg: Uit de vreemdlingschap naar vaderland.

Als we ons even verplaatsen in het lot van een vluchteling, die in den vreemde verblijft, zoals Israël in Egypte, zoals al die mensen die in west-europa verblijven in den vreemde en die terugverlangen naar hun vaderland. De intensiteit van dat verlangen is als het goed is ook de intensiteit van ons geloof.

Het betekent ook verzet: Verzet tegen het hier-en-nu, dat stijf staat van onzekerheid en de angst, verzet tegen passiviteit, verzet tegen een afwachtende levenshouding, van het zal mijn tijd wel duren. Verzet tegen het zich neerleggen bij de onveranderlijkheid der dingen. Wij staan allemaal voor de uitdaging om die geloofsweg in te slaan. Wij moeten opstaan bij het leven. En ook op die weg staat ons veel te wachten en we kunnen het zo intens mogelijk beleven, ook al begrijpen we het het niet.

Jezus trekt van Jericho naar Jeruzalem, uit de

vreemdlingschap, naar het vaderland. En velen volgden Hem, voor een deel wellicht uit nieuwgierigheid, maar vooral ook vanuit geloof.

En hoe groot is onze vreugde, wanneer we lezen in Matteus dat die weg geen onbegaanbare weg is, maar een geplaveide weg. Als Jezus dichterbij komt spreiden de mensen hun kleren over de weg en palmtakken, enerzijds uit eerbied voor deze mens, die profeet en koning genoemd wordt, maar anderszijds ook om de reis van Jezus te ondersteunen.

Zo is God denk ik: Hij ondersteunt met liefde en kracht onze levensweg. Dat is ook de ervaring die ik hoor van mensen die al een hele levensreis achter de rug hebben, dat zij gevoeld hebben dat Gods liefde de weg begaanbaar houdt.

En ik zal de eerste zijn, die zegt, dat ik dat iedereen en ook mezelf toewens: De ervaring van Gods liefde.

Palmzondag is de ingang van de Stille of Goede Week, de zondag van de intocht van Jezus in Jeruzalem. En deze dag staat niet op zichzelf. Maar deze zondag moeten we beschouwen als de eerste scheppingsdag. Palmzondag is het hoofd van de Scheppingsweek, waarop we het woest en ledig achter ons laten en ook de duisternis. Er zij licht.

En in deze scheppingsweek zullen we elkaar wijzen op het leven van Jezus, waar op een bikkelharde wijze een kras doorheen is gehaald. We zullen ons hart ophalen aan het lijden wat Hem ten deel is gevallen, omdat het ten diepste ook ons lijden is in de tegenwoordige tijd.

In die Goede Week zullen we weer proberen om uit de vreemdlingschap te komen op weg naar vaderland.
Het is de weg van de onzekerheid, naar een veilige haven,
het is de weg van oorlog naar vrede,
het is de weg van verdriet naar ontroering,
het is de weg van het lijden naar het licht.

En de weg van vreemdlingschap naar vaderland is ook de weg van het hoofd naar het hart. Het verlangen om te begrijpen wordt verdrongen door het verlangen om te leven en te beleven.

Laten wij dan ook in de komende week het gevoel vasthouden dat het een scheppingsweek is, dat er vanaf het eerste begin iets nieuws wordt opgebouwd. En niet dat er van alles afgebroken wordt met als dieptepunt de Goede vrijdag.

Nee het is een scheppingsweek met als hoogtepunt het feest van het licht.
Van vreemdlingschap naar vaderland.
Van het hoofd naar het hart.

Nooit kan't geloof teveel verwachten
des Heilands woorden zijn gewis.
Daar is de vreemdlingschap vergeten
en wij, wij zijn in't vaderland.
AMEN